

Hodnocení Místního plánu protidrogové politiky město Dobruška za rok 2023

Toto hodnocení Místního plánu protidrogové politiky města Dobruška za rok 2023, který je platný od 2019 – 2027, slouží ke zhodnocení preventivních a podpůrných aktivit, které byly realizovány v uplynulém roce.

1. PRIMÁRNÍ PREVENCE

Školní prostředí:

Základní škola Opočenská 115, Dobruška:

Preventivní program školy byl v roce 2023 průběžně plněn. Žáci mají každý pátek o velké přestávce možnost individuálních konzultací s výchovným poradcem a metodikem prevence. V průběhu roku ve škole proběhlo několik výchovných a preventivních aktivit. Na uvedených aktivitách škola spolupracovala s PPP Rychnov nad Kněžnou, Policií ČR - OOP Dobruška, organizací PROSTORPRO a dalšími. Žáci se zúčastnili soutěže Poznávat a pomáhat na téma životospráva a zdravověda. Škola pravidelně pořádá akce na podporu prevence rizikového chování (projektové dny, projekt Hrdá škola, výtvarné a sportovní soutěže). Ve škole je informační nástěnka na téma rizikové chování, která je průběžně obměňována.

Zdroj: Mgr. Lenka Jonášová, metodik prevence

Základní škola Fr. Kupky, Dobruška:

Plnění MPPPP se dařilo plnit v plném rozsahu. Škola navázala spolupráci s dalšími organizacemi a získala dotaci na prevenci, na projekty s názvem Zlepšování prosociálního chování žáků a Zlepšování klimatu v třídních kolektivech. Pro žáky 1. stupně se rozšířila nabídka volnočasových aktivit ve školní družině. Vztahy mezi žáky se upevňovaly pořádáním pravidelných třídnických chviliek, dnů s třídními učiteli a programy s okresní metodičkou prevence. Vztahy s veřejností se prohlubovaly díky pořádání akcí pro veřejnost, jako například beseda o sociálních sítích pro rodiče. Do školního řádu byla zapracována informace o tabáku, jako o jedovaté látce. Ve škole platí zákaz distribuce a užívání tabáku. Primární prevence byla zahrnuta do předmětů prvouka, přírodověda, biologie a rodinná výchova. Ve škole se uskutečnila beseda sdružení OD5K10, z. s. na téma antikoncepce, drogy, šikana a kouření. Ve třídě 7. B. byl zrealizován dlouhodobý specifický preventivní program pro rizikové kolektivy. Podílela se na něm organizace PROSTORPRO, PPP Rychnov nad Kněžnou a Mgr. Martin Kaliba, PhD. z Univerzity Hradec Králové. Ve škole se také uskutečnila beseda ze Státního zdravotního ústavu o prevenci AIDS/HIV. Škola rovněž spolupracovala s organizací Péče o duševní zdraví. V uplynulém období se uskutečnily besedy s Městskou policií Dobruška a Policií ČR. Byla také využívána spolupráce s dvěma komunitními pracovníky pro práci s žáky, kteří mají problém s docházkou do školy nebo přípravou na vyučování. Tyto pracovníky zajišťovala MAS Pohoda venkova.

Zdroj: Mgr. Jana Čížková, metodik prevence

Základní škola Pulická, Dobruška:

Škole se daří dlouhodobě plnit naplánované preventivní aktivity. Primární prevence se zaměřuje na nebezpečí užívání drog, bezpečnost na sociálních sítích a kyberšikanu. Přednášky a aktivity probíhaly zejména během třídnických hodin, dále pak v hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví, přírodopisu a chemie. Ve škole se uskutečnila se beseda s hasiči „Hasík“ a také besedy s Policií ČR na téma kyberšikana, sociální sítě a trestní odpovědnost. Spolupráce v rámci prevence probíhala i s PPP Rychnov nad Kněžnou a Městskou policií. Při preventivních aktivitách škola využívá i svou psycholožku.

Zdroj: Mgr. Blanka Maixnerová, metodik prevence

Základní škola Opočno:

Cíle stanovené preventivním programem školy se víceméně podařilo naplnit. Prevence byla realizována jednak zařazením témat z různých oblastí rizikového chování přímo do ŠVP (přírodověda, občanská a rodinná výchova, informatika) a dále v rámci třídnických chviliek a třídnických hodin a v rámci činnosti školního klubu. V roce 2023 ve škole proběhla beseda realizovaná občanským sdružením OD5K10 a osvětový program realizovaný Linkou bezpečí. Žáci této školy byli zapojeni do projektu Kraje pro bezpečný internet a žáci 4. ročníku se zúčastnili intervenčního programu. Škola na preventivních aktivitách spolupracuje s komunitní pracovnící MAS Pohoda venkova, s PPP Rychnov nad Kněžnou a pracovníky KHK.

Zdroj: Mgr. Marta Hájková, metodik prevence

Základní škola České Meziříčí:

Preventivní aktivity se na této škole konaly dle preventivního plánu. Tyto aktivity probíhaly v rámci předmětů výchova ke zdraví, občanská výchova a přírodopis. Některé aktivity dělali třídní učitelé s žáky v rámci třídnických hodin. V průběhu celého roku ve spolupráci s PPP Rychnov nad Kněžnou probíhala sociometrie (klíma a vztahy ve třídě). Ve škole proběhla přednáška Policie ČR- Toxi týmu na téma návykové látky. Přednáška byla doplněna ukázkou vyhledávání drog policejním psem. Dále se ve škole konaly dvě besedy na téma zdravého životního stylu a zdravotnický seminář. Na preventivních aktivitách škola spolupracuje kromě již zmíněných subjektů s Probační a mediační službou Náchod a s Křesťanskou akademií mladých. Škola se snaží upevňovat vztahy mezi žáky pořádáním různých akcí pro veřejnost, pořádá vzájemná sportovní utkání a zapojuje se také do ekologických projektů.

Zdroj: Mgr. Petra Mokrejšová, metodik prevence

Základní škola Olešnice:

MPP v roce 2023 byl zaměřen zejména na vhodné chování žáků mezi sebou, pěstování a prohlubování základních pravidel slušného chování k ostatním spolužákům i dospělým, zdravý životní styl – vhodné trávení volného času. Plán se dařilo plnit. Prevence rizikového chování se prolíná všemi vyučovacími předměty – nejvíce prvouka, přírodověda, vlastivěda, tělesná výchova a další. Škola spolupracuje se zřizovatelem a pravidelně se účastní akcí pořádaných obcí Olešnice v Orlických horách. Škola pořádá společné akce po děti ze ZŠ a MŠ. Škola spolupracuje s PPP a SPC Rychnov nad Kněžnou a programem Recyklohraní a Městskou policií Dobruška.

Zdroj: Mgr. Renata Bachurová, ředitelka

ZŠ a MŠ Trivium plus o.p.s.:

Preventivní plán škola plnila především projektovými dny zaměřenými na dané problematiku, besedami s odborníky, společnými aktivitami ve třídách a také individuálními konzultacemi. Aktivity zaměřené na prevenci probíhaly převážně v hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví a informatiky. Ve škole se uskutečnil preventivní program o kouření pro žáky na 2. stupni a přednáška a beseda s Policií ČR. Ve škole probíhají pravidelné konzultace se školním psychologem, v případě potřeby pak také společné hodiny ve třídách s metodikem prevence a pravidelné třídnické hodiny s žáky. Ve škole je zřízena schránka důvěry. Na preventivních aktivitách škola spolupracovala se sdružením OD5K10, z. s. a metodikem prevence při PPP a SPC Rychnov nad Kněžnou. Škola uspořádala několik projektových dnů, které se zaměřovaly na výchovu ke zdraví či dopravní výchovu.

Zdroj: Ing. Adéla Čermáková, administrativní pracovníce školy

ZŠ a MŠ Ohnišov:

V roce 2023 se dařilo plnit preventivní plán v plném rozsahu. Ve škole nebyly řešeny žádné závažné problémy týkající se sociálně patologických jevů. Preventivní aktivity byly realizovány v rámci předmětů prvouka, přírodověda, český jazyk, informatika a tělesná výchova. V rámci vyučovacích předmětů proběhly diskuze a situační hry se žáky zaměřené na prevenci šikany, kyberšikany, rasové diskriminace a xenofobie, nebezpečí internetových výzev, nebezpečí užívání návykových látek, nebezpečí komunikace s neznámými osobami a zásady zdravé životosprávy. Posilování pozitivních vztahů mezi žáky, podpora žáků ze sociálně slabšího prostředí a sociokulturně odlišného prostředí byla realizována formou široké nabídky školních akcí s různým tématickým zaměřením. Ve škole proběhla beseda s Městkou policií Dobruška na téma Pravidla bezpečnosti, která byla zaměřena zásady bezpečného chování v silničním provozu, doma, na hřišti, ale také na internetu a sociálních sítích. Byl též realizován projektový den s výživovou poradkyní s názvem Jíme zdravě, žijeme zdravě. Na preventivních aktivitách škola rovněž spolupracovala s organizací Bavíme se sportem, z. s..

Zdroj: Mgr. Věra Špalková, ředitelka

ZŠ Pohoří:

Škola má vypracovaný Minimální preventivní program s přílohami Školní program proti šikanování a Strategie předcházející školní neúspěšnosti. V případě problémových situací se školní metodik prevence obrací na metodika PPP v Rychnově nad Kněžnou. Prevence rizikového chování se uskutečňuje prostřednictvím činností přirozeně začleňovaných do výuky, prostřednictvím činností školní družiny a akcí, které upevňují vztahy žáků a pedagogů. (besídky, projektové dny, výlety). V roce 2023 nebyl ve škole zaznamenán výskyt závažnějších rizikových jevů. V průběhu celého roku 2023 probíhalo ve škole doučování žáků ohrožených školním neúspěchem. Dále byla realizována beseda s Policií ČR a proběhl kurz pro žáky s názvem Normální je nekouřit, který vedl školní metodik prevence. Škola je zapojena do projektu Recyklohraní a pravidelně se její žáci účastní i kurzu dopravní výchovy.

Zdroj: Mgr. Eva Bělohávková, ředitelka

ZŠ Podbřezí:

Preventivní plán se škole dařilo průběžně plnit, k jednotlivým tématům se škola vrací i opakovaně, pokud to akutní situace vyžaduje. Preventivním aktivitám se škola věnovala průběžně. Denně probíhal ve třídách ranní kruh, kde je prevenci věnován maximální prostor. Odpovídající témata byla také zařazena do hodin prvouky, přírodovědy, vlastivědy a slohu. Ve škole proběhl preventivní program na podporu zdravých vztahů ve třídě a program zaměřený na bezpečnost na internetu - obojí ve spolupráci s PPP Rychnov nad Kněžnou. Do výuky škola průběžně zařazovala aktivity podporující zdravé vztahy. Škola byla zapojena do vzdělávacího programu Hasik a ve spolupráci s Královéhradeckým biskupstvím a Farní charitou Dobruška zorganizovala Vánoční a Velikonoční vzdělávací program.

Zdroj: Mgr. Eva Pavlová, metodik prevence

ZŠ a MŠ Deštné v Orlických horách:

Preventivní program se škole během roku 2023 úspěšně plnit. Mapování skrze rozhovory se žáky a třídními učiteli ukázalo, že se ve škole nevyskytuje závažné rizikové chování spojené s drogami. Preventivní aktivity probíhaly napříč předměty. První stupeň je prolnut zdravou výživou, zdravým životním stylem při prvouce a přírodovědě. V rámci tělesné výchovy jsou žáci seznamováni s důležitostí pohybu pro naše tělo. Na druhém stupni se v rámci rodinné výchovy žáci seznamovali a osvojovali si například hodnoty sebeúcty, ujišťovali se o bezpečí v rodině a seznámili se s nebezpečím návykových látek. Přírodopis byl prolnut zdravím, sexualitou a prevencí úrazů. Hlavním komunikačním a bezpečným polem pro žáky zůstávají třídnické hodiny, které byly pravidelně dodržovány. Přednášky, které na naší škole proběhly, byly zařazeny do předmětů, které obsahově odpovídaly obsahu besedy. Škole se podařilo navázat spolupráci o organizaci OD5K10, která začala provádět preventivní programy, se kterými chceme pokračovat. Škola spolupracuje

s Městskou policií v Dobrušce a s OSPOD Dobruška. Škola využívala spolupráce s PPP Rychnov nad Kněžnou. Na jaře roku 2024 zavítá do školy projekt Linky bezpečí. Další aktivity zaměřené na primární prevenci proběhly v rámci vánočních dílen, projektových dnů a školní akademie.

Zdroj: Bc. Ivana Stormová, metodik prevence

ZŠ Dobré:

Plánované aktivity se škole podařilo splnit. V průběhu roku přibyla řada návazných aktivit, které se dařilo implementovat nad rámec MPP. Na prvním stupni preventivní aktivity a programy probíhaly průřezově, na druhém stupni zejména v hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví, přírodopisu nebo dalších výchov. Nově byl zaveden do školního roku 2023/2024 samostatný předmět Etická výchova, který rovněž slouží k řešení preventivních aktivit podobně jako třídnická hodina. Ve škole se uskutečnily projektové dny Mílus na plus s Amosem a program efektivní komunikace a řešení sporů. Škola v uplynulém období spolupracovala se spolkem Via Humanica, z. s., s Křesťanskou akademií mladých, z. s. a ekologickou organizací A Rocha. Spolupráce probíhala i s Policií ČR a projektem Neboj se pomoci. Ve škole se uskutečnila celá řada dalších aktivit - projektové a sportovní dny, vánoční dílny, ples atp.

Zdroj: Mgr. Kateřina Guldánová, ředitelka

ZŠ a MŠ Přepychy:

Preventivní plán se dařilo plnit dobře. Aktivity zaměřené na prevenci probíhaly v rámci prvouky, přírodovědy, informatiky a českého jazyka. Žáci školy se zúčastnili dopravního kurzu a přednášky o ochraně přírody. V rámci hodin informatiky byla v 5. ročníku probírána témata kyberšikany a dalších nebezpečí vyplývajících z virtuálního prostředí. Škola na primární prevenci spolupracovala s knihovnou města Opočna a se zámekm Opočno.

Zdroj: Mgr. Marie Pultarová, zástupce ředitele

Gymnázium Dobruška:

Preventivní program byl plněn v rámci možností školy. Ve škole působila školní psycholožka Mgr. Barbara Bašková, která se žáky pracovala především individuálně a také PPP Rychnov nad Kněžnou, která pracovala s celým kolektivem žáků. Aktivity zaměřené na prevenci probíhaly v hodinách občanské výchovy, základů společenských věd, biologie, informatiky, chemie a tělesné výchovy. Škola je zapojena do projektu Kraj pro bezpečný internet. V rámci adaptačního kurzu byla se žáky probírána problematika užívání návykových látek. V nižších ročnících gymnázia byla prevence směřována na zdravé vztahy ve třídě a sociometrii.

Zdroj: Mgr. Jan Dyntar- gymnázium Dobruška

Střední průmyslová škola, Dobruška:

V roce 2023 se preventivní plán ve škole dařilo plnit. Plánem školy je snižovat absenci, minimalizovat šikanu a závislosti internetu, drogách a alkoholu. Aktivity zaměřené na prevenci probíhaly v rámci předmětů programové vybavení a informační a komunikační technologie (kybernetická bezpečnost, závislost na online hrách, triky online prodejců na zvýšení závislosti na hrách, počítačová etiketa, autorská práva- trestní odpovědnost za jejich porušování, licence, kyberšikana a trestní důsledky za porušení osobních práv v rámci kyberprostoru). V rámci předmětu občanská nauka byly probírány závislosti obecně a jak jim čelit. V rámci hodin tělesné výchovy je kladen důraz na pravidelný pohyb a zdravý způsob stravování a celkově zdravý životní styl. V roce 2023 proběhla na škole přednáška Policie ČR na téma návykové látky a trestně právní odpovědnost, beseda Úřadu práce a beseda „Nehodou to začíná“ od společnosti Dekra. Škola je zapojena do projektu Bílá pastelka. Dlouhodobá spolupráce je navázána s PPP Rychnov nad Kněžnou, Tyfloservisem,

o.p.s., Policií ČR a organizací Nevypusť duši věnující se duševnímu zdraví. Škola je zapojena do projektu s PPP- posilování kompetencí pedagogických pracovníků škol a školského poradenského zařízení i dětí a dospívajících v oblasti péče o duševní zdraví prostřednictvím vzdělávání a rozvoje psychosociálních dovedností

Zdroj: Ing. Kateřina Macnarová, metodik prevence

Podorlické vzdělávací centrum Dobruška:

Školní preventivní program se dařilo v roce 2023 plnit. Aktivity a přednášky zaměřené na prevenci jsou zařazeny do všech vyučovacích předmětů, které se na škole vyučují. V roce 2023 škola spolupracovala hlavně s Městskou policií Dobruška. Přednášky byly zaměřené na drogovou prevenci, šikanu a agresivitu.

Zdroj: Mgr. Jana Melicharová, metodik prevence

Kurátor pro děti a mládež:

Drogová problematika se rozebírala při pravidelných pracovních setkáních Nespecifického streetworku v Dobrušce. Na konci roku 2023 prezentovala organizace Laxus působení terénního programu v ORP Dobruška.

Tabulka č. 1 návykové látky u dětí a mladistvých v rámci § 6 zákona o SPOD

	Chlapci	Dívky	Celkem
Cigarety	9	2	11
Alkohol	4	3	7
Marihuana	4	1	5
Další NL	0	0	0

Tabulka č. 2 návykové látky u dětí a mladistvých v rámci prevence a poradenství

	Celkem
Cigarety	9
Alkohol	2
Marihuana	2
Další NL	0

Počty dětí a mladistvých ve statistice jsou uvedeny z celkového počtu dětí a mladistvých, se kterými kurátor pro děti a mládež spolupracoval v roce 2023 v rámci § 6 zákona o SPOD a v rámci poradenství a prevence, a to na základě oznámení správních orgánů, fyzických osob a spolupracujících organizací.

Zdroj: Bc. Petra Pavlová, kurátorka pro děti a mládež

Volnočasové zařízení:

Volnočasový klub Vješák:

V uplynulém roce 2023 volnočasový klub spolupracoval s pracovníci streetworku. Vješák nedisponuje vyloženě protidrogovými programy, ale nabízí možnost zázemí a trávení volného času pro děti a mladistvé. Volnočasový klub Vješák intenzivně spolupracuje s partnerskou institucí nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Centrum 5ka v Rychnově nad Kněžnou.

Zdroj: Bc. Ondřej Falta, vedoucí volnočasového klubu Vješák

Nespecifický streetwork Dobruška:

Služba se poskytuje v rámci klubu Vješák a také v ulicích města Dobrušky. Služby jsou bezplatné a anonymní. Riziková místa v Dobrušce byla vytipována ve spolupráci s PČR, Městskou policií, volnočasovým klubem Vješák a OSPOD Dobruška. Služba Nespecifický streetwork je poskytována dětem a mladistvým ve věku 6-26 let. V uplynulém roce bylo klientům poskytováno individuální poradenství a primární prevence zaměřená na užívání elektronických cigaret a alkoholu. Užívání jiných návykových látek u našich klientů nebylo zjištěno. Situace je pravidelně monitorována.

Zdroj: Lucie Zelená, streetworker

Kurátor pro dospělé:

Za rok 2023 sociální kurátor pro dospělé poskytl čtyřem klientům odborné sociální poradenství ohledně problematiky užívání návykových látek nebo patologického hráčství.

Zdroj: Mgr. Eliška Záleská, kurátorka pro dospělé

Městská Policie Dobruška:

V roce 2023 absolvovala Městská policie Dobruška 18 besed ve školských zařízeních. V roce 2023 zaznamenali strážníci celkem 7 osob, které požívaly alkohol na veřejných prostranstvích. Jedna z nich byla mladší 18ti let. V loňském roce bylo strážníky zajištěno 79 injekčních stříkaček sloužících k užívání návykových látek. V daném období byly provedeny 4 kontroly v restauračních zařízeních, kdy bylo zjišťováno, zda se v místě neprodávají alkoholické nápoje osobám mladším 18 let. Všechny kontroly proběhly bez závad. Městská policie Dobruška eviduje celkem 10 přestupků - 4 podle zákona č. 361/2000 Sb. o provozu po pozemních komunikacích a 6 podle zákona č. 251/2016 Sb. O některých přestupcích.

Zdroj: Bc. Adolf Soumar

Policie České republiky, OOP Dobruška:

Přednáškovou činnost provádí převážně oddělení tisku a prevence. Za okres Rychnov nad Kněžnou je to por. PhDr. Jaroslav Matoušek. Za obvodní oddělení Dobruška se v roce 2023 uskutečnily přednášky v Základní škole Opočenská a v základní škole Fr. Kupky. Ze středních škol byla provedena přednášková činnost v PVC Dobruška. Preventivně působila policie i na příměstském táboře v Mělčanech. Při kontrolách veřejných prostranství bylo zaznamenáno 60 osob pod vlivem alkoholu a omamných psychotropních látek, z toho 1 dítě a 1 mladistvý. V rámci přestupků byl v 16 případech zajištěn materiál sloužící k užívání návykových látek. Průběžně byly prováděny kontroly restauračních zařízení a diskoték, přičemž nebyl zjištěn žádný podnapilý mladistvý. Za rok 2023 bylo registrováno celkem 17 trestných činů a 43 přestupků v souvislosti s OPL a alkoholem.

Zdroj: npor. Bc. Aleš Mědílek

2. SEKUNDÁRNÍ A TERCIÁRNÍ PREVENCE

Terénní programy Laxusu z.ú.:

Terénní program v Královéhradeckém kraji poskytuje sociální a adiktologické služby uživatelům drog v jejich přirozeném prostředí na území Královéhradeckého kraje za účelem minimalizace rizik spojených s užíváním drog a ochrany veřejného zdraví. Terénní pracovníci aktivně vyhledávají uživatele drog a spolupracují s nimi na stabilizaci jejich sociální situace a zdravotního stavu. Klienty podporují ke změně životního stylu. V současnosti terénní program působí celkem v 31 městech Královéhradeckého kraje.

Služby, které terénní program poskytuje:

- vyhledávání uživatelů NL ve městě a monitorování drogové scény,
- kontaktní práce,
- výměnný injekční program,
- testování na infekční choroby (HIV, HCV, HBV, syfilis),
- informační servis: méně rizikové užívání, sociální, zdravotní,...
- poradenství (zdravotní, sociální, trestně-právní, předléčebné),
- zprostředkování navazujících služeb (odkazy, doprovody),
- korespondenční práce,
- krizová intervence a první pomoc,
- možnost využití telefonu,
- sociální šatník, potravinová pomoc
- služby pro veřejnost: sběr pohozených injekčních stříkaček

Dle zjištění z přímé práce s klienty se dá usuzovat, že v oblasti ORP Dobruška zůstává po většinu roku prioritou užívání pervitinu. Drogová scéna v celé oblasti je zcela jistě ovlivněna přítomností továrního komplexu v obci Kvasiny. Ve městě je několik osob užívajících opiáty, a to buď sezónně ve formě surového opia, nebo v podobě substituční látky Subutex.

Počet klientů se každý rok liší, což je způsobeno více faktory: migrací klientů do okolních měst, nástupem/výstupem klientů do/z výkonů trestu nebo léčby, abstinencí, případně úmrtím. V tomto roce se podařilo na naši službu navázat 4 nové klienty.

Samostatnou subscénou zůstávají neinjekční uživatelé drog - tzv. experimentátoři a uživatelé konopných drog, jejichž scéna je otevřenější a přístupnější k intervencím. V roce 2023 byly v ORP Dobruška realizovány jednorázové intervence se 14 osobami užívajícími nelegální návykové látky neinjekčně.

Tabulka č. 3 Terénní práce v ORP Dobruška v roce 2023

Počet výjezdů:	Dobruška	55
	Opočno	57
Počet osob z cílové skupiny, v přímém kontaktu s TP:		42
Průměrný věk klientů programu:		37 let
Počet kontaktů:		339
Počet testů na infekční choroby:		24
Počet vyměněného injekčního materiálu:		5.151
Počet poskytnutého individuálního poradenství:		36
Počet poskytnutých doprovodů:		19
Počet klientů v dalších službách Laxus z. ú.:		13
z toho v Centru adiktologických služeb Hradec Králové		5
z toho v Adiktologickém centru poradenství a terapie Hradec Králové		8

V roce 2023 bylo do ORP Dobruška uskutečněno celkem 112 výjezdů. Výjezdy byly zaměřeny na klienty – injekční uživatele drog, kteří jsou již do programu zapojeni a v rámci těchto výjezdů jim byly poskytovány standardní služby. V rámci přímé práce s injekčními uživateli jsme v roce 2023 aktivně nabízeli screeningové testy na hepatitidu typu C, B, virus HIV a syfilidu (v prostředí terénní práce lze bezpečně testovat tyto nemoci v období od dubna do října). Jedná se o aktivitu, která přispívá k ochraně veřejného zdraví, zejména vezmeme-li v potaz, jak je v tomto smyslu riziková skupina injekčních uživatelů. Za sledované období bylo provedeno 24 testů na infekční choroby.

Kromě přímé práce s klienty se terénní pracovníci soustředili také na aktivní vyhledávání a oslovování dalších osob, které doposud nebyly v kontaktu s žádnou odpovídající službou. Taktéž probíhal pravidelný monitoring prodeje injekčních stříkaček v lékárnách.

Za uplynulé období byli pracovníci TP KHK v přímém kontaktu s 42 osobami, z nichž bylo 41 aktivních uživatelů návykových látek a 1 osoba blízká. V oblasti injekčního užívání jsme byli v přímém kontaktu se 21 aktivními injekčními uživateli, jejichž průměrný věk je 37 let. V rámci monitoringu měst bylo osloveno dalších 10 osob, které byly seznámeny s nabízenými službami, nicméně ty neměly zájem žádnou z nich využít.

Několik dalších osob bylo zapojeno do tzv. sekundárního výměnného programu přes stávající klienty TP. Znamená to tedy, že terénní pracovníci byli v kontaktu s osobami měnícími sterilní injekční a Harm Reduction materiál dalším občanům ORP Dobruška, s nimiž nejsme v přímém kontaktu. Nicméně i touto cestou dochází ke snižování rizik spojených s intravenózním užíváním drog a naplňování principu Public Health – ochrany veřejného zdraví. Jak je zmíněno v textu výše, v ORP Dobruška bylo provedeno 24 screeningových testů na infekční nemoci (HIV, Hepatitidu B, C a syfilis). V daném období žádný z testů neprokázal přítomnost infekčních chorob mezi uživateli. To však neznamená, že se v rámci ORP Dobruška tyto nemoci nevyskytují.

Významnou částí terénní práce s klienty bylo ve sledovaném období také poradenství, a to konkrétně sociálně právní poradenství, které se zaměřuje na zlepšení sociální situace klienta a rozvoj jeho schopností a kompetencí. Výkonů poradenství bylo poskytnuto za sledované období celkem 26. Klienti v ORP Dobruška také využívali možnosti doprovodů, a to především při kontaktu s úřady, nicméně došlo k doprovodům také do zdravotnických zařízení. Těchto doprovodů bylo celkem poskytnuto 19.

Další využívanou službou v ORP Dobruška je potravinová a hygienická pomoc (sociální šatník). Tyto služby jsou poskytovány na základě posouzení potřebnosti, jejímž cílem je základní nasycení klientů v tíživé finanční a/nebo sociální situaci. Potravinové pomoci bylo za dané období poskytnuto celkem 67 a hygienické pomoci, tedy sociální šatníku celkem 8. Služba potravinové pomoci je poskytována díky spolupráci s Potravinovou bankou Hradec Králové.

Kontakt s pracovníky terénního programu je pro mnohé osoby vstupní branou ke kontaktu s dalšími službami či institucemi, neboť terénní práce je zaměřena také na odkazování a zprostředkování dalších služeb. V rámci organizace Laxus z. ú. jde především o Centrum adiktologických služeb Hradec Králové a Adiktologické centrum poradenství a terapie Hradec Králové, které poskytuje služby poradenství pro osoby blízké, ambulantní léčbu a doléčování.

Ve sledovaném období došlo k nálezům a následně bezpečně likvidaci celkem 91 ks injekčních stříkaček, z čehož 80 z nich bylo ve spolupráci s Městskou policií. Jednalo se o jednorázový sběr, kdy i pracovníci terénního programu následně monitorovali dané místo, díky čemuž se podařilo zajistit dalších 7 ks. Tento jednorázový nález nevypovídá o výrazném počtu navýšení uživatelů v rámci ORP Dobruška.

Zdroj: Závěrečná zpráva organizace Laxus z. ú. o realizaci projektu Terénního programu v Královéhradeckém kraji v ORP Dobruška, setkání OSVZ Dobruška s organizací Laxus z. ú. , které proběhlo dne 16.11.2023

Zapsala: Mgr. Eliška Záleská